[illegible]TOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM.
Rok VIII. Kraków, piątek 28 sierpnia 1925 Nr. 193

NOWY DZIENNIK

Adres redakcji i ad[...]racji: Kraków, Orzeszkowej 7.
Nr. telefonu 279. — [...] P. K. O. w Krakowie 400.630.
Nakładem [...]ej „NOWY DZIENNIK".
Wszelkie ko[...]e wprost do Administracji.
Komun[...] nie będą uwzględnione.
Rękopisów [...]a inseraty Redakcja nie odpowiada.
Redakto[...]dje od 12 do 1 w południe.

Cena Numeru 15 groszy

Prenumerata: w Krakowie i prowincji mies. Zł. 3·40, kwrt. Zł.10·20
w Krakowie z odnoszeniem do domu „ „ 3·60, „ „ 10·80
Na prowincji: z przesyłką pocztową „ „ 4·20, „ „ 12·60
Zagranicą: z przesyłką pocztową „ „ 7·00, „ „ 21·00
Ogłoszenia: Drobne ogłoszenia za słowo Zł. 0·15. wiersz. milimetr. 1-szp. Zł. 0·20. nadesłane Zł. 0·60. wiersz milimetr. 1-szp. w tekście Zł. 0·85, wiersz milimetr. 1-szp. na 1-szej stronie Zł. 1·—. gratulacye Zł. 10, inseraty zamiejscowe o 50%, zagraniczne o 100% droższe.

Czy poprawa złotego będzie trwała?

Kraków, 27 sierpnia

(sn) Od kilku dni sytuacja walutowa się poprawia. Po osiągnięciu maksymalnego kursu 7 zł. dolar obniżył się w kraju do 6 zł. Również na kilku najbliższych tam giełdach zagranicznych nastąpiła pewna poprawa, a kurs dolara w kraju i zagranicą niemal się zrównał. Nie ulega wątpliwości, że pomyślne te objawy są następstwem interwencji ze strony Banku Polskiego, czego też władze kierownicze tego Banku bynajmniej nie taja. Zachodzi pytanie, czy obecna tendencja zwyżkowa doprowadzi złotego do pierwotnego kursu 5.20, czy też zatrzyma się na jakimś wyższym poziomie lub też wkońcu czy będziemy świadkami ciągłych wahań kursu?

Cóż to jest w gruncie rzeczy „interwencja" giełdowa Banku Polskiego? Oto poprostu Bank Polski wykupuje złote, znajdujące się zagranicą. Zapewne. niema on potrzeby wykupić wogóle wszystkich złotych, które odpłynęły z kraju. lecz wystarczyłoby, jeśliby wykupił te ilości złotych, które stanowią materjał dla spekulacji walutowej. Ilości te nie są absolutnie biorąc bardzo znaczne, w każdym razie jednak są one na tyle poważne, że Bank Polski musi na ten cel przeznaczyć uzyskane już podobno kredyty zagraniczne, bo o użyciu do tego własnych nader szczupłych zapasów walutowych nie może być mowy. Innemi słowy, cała ta tajemnicza operacja „interwencyjna" nie jest niczem innem, jak zamianą jednego, mocno niewygodnego i niebezpiecznego, długu naszego względem zagranicy, na inny, wygodniejszy dług. Złote polskie, znajdujące się zagranicą, były przekazem lub, jeśli kto chce, zastawem, który zagranica dotychczas przyjmowała. Zachwianie się kursu złotego sprawiło, że zagranica nie chce nadal tego czynić, musimy więc złote wycofać i płacić obcemi walutami, notabene pożyczanemi też od zagranicy.

Nieco inaczej przedstawia się „interwencja" w kraju. Nikt u nas nie może odmówić przyjęcia jako zapłaty złotych, bo są one obowiązującą walutą. Ale też nikt nie ma obowiązku sprzedawać dolarów po kursie oficjalnej giełdy warszawskiej. Tu rozstrzyga prawo popytu i podaży. Jak długo Bank Polski sprzedawał waluty bez ograniczeń, podaż była dostateczna i kurs dolara minimalnie tylko różnił się od parytetu. Z chwilą przerwania tej sprzedaży walut, złoty zawisł w powietrzu. Nie może on spaść zbyt nisko, bo niema go zbyt wiele i sam fakt, że jest legalną walutą, nadaje mu pewną wartość. Jednak, jeśli go nie można każdej chwili wymienić na złoto lub dolary, nic nie gwarantuje jego stałości. Zależnie od chwilowego zapotrzebowania walut może on podnosić się i obniżać o kilkanaście lub nawet kilkadziesiąt procent. Nastrój paniczny wśród społeczeństwa oczywiście oscylacje te jeszcze bardziej wzmaga.

Tłumaczyć szkodliwość tych wahań złotego dla życia gospodarczego byłoby zupełnie zbytecznem, bo każdy zdaje sobie z niej sprawę. Wyeliminowanie tych wahań i unieruchomienie kursu złotego — oczywiście faktyczne a nie fikcyjne tylko, jak się to obecnie u nas praktykuje — możliwe będzie tylko przez przywrócenie nieograniczonej sprzedaży walut, choćby tylko w kraju. O tem jednak obecnie niema mowy i szkoda się co do tego łudzić. Wpierw należałoby bowiem zapełnić opróżniony skarbiec Banku Polskiego i to albo za pomocą wysokiej pożyczki zagranicznej albo też za pomocą czynnego ukształtowania bilansu handlowego. Oba te zadania są zaś bardzo trudne do rozwiązania, drugie może jeszcze bardziej niż pierwsze.

Ciekawą myśl rzucił prof. Lewiński w „Czasie". Spadek złotego jest następstwem zbyt wysokiego u nas poziomu cen, wyższego niż zagranicą. Wywozimy złote i dolary za granicę, bo tam więcej za nie dostaniemy niż w kraju. Towarów wywozić nie możemy, bo są one droższe od zagranicznych. W tych warunkach nasz bilans handlowy musi być bierny, musi ubywać dolarów w kraju i złoty musi się obniżyć. Prohibicja celna stan ten jeszcze pogarsza, bo zwiększa różnicę cen krajowych i zagranicznych na naszą niekorzyść, próżno byłoby zatem spodziewać się po niej, że umożliwi ona powrót złotego do kursu nominalnego. Należy raczej uznać obecny stan rzeczy, ustalić kurs dolara na wyższym od parytetowego poziomie i w ten sposób dać wyraz ukrywanej dotychczas prawdzie, że złoty od dawna już nie miał u nas tej siły kupna czyli tej wartości wewnętrznej, jakąby powinien posiadać według relacji monetarnej. Do tego samego wniosku doszły ze strony praktycznej sfery gospodarcze. Związek banków lwowskich uchwalił zażądać zrównania kursu warszawskiego z kursem faktycznym, a to same żądanie wysuwa coraz częściej prasa codzienna, idąc po linii życzeń kół gospodarczych.

Rozumiemy względy, dla których p. Grabski i Bank Polski nie chcą tego uczynić. Chodzi im o przeszkodzenie zwyżce cen, o ułatwienie sytuacji dłużnikom w obcych walutach i o utrzymanie prestige nowej waluty polskiej. Jest jednak bardziej niż wątpliwem, czy uporczywe trzymanie się fikcyjnego kursu parytetowego w którymkolwiek z tych kierunków coś pomoże. Trudno bowiem nadal ukrywać świetnym płaszczem „złotej" waluty zbyt liczne defekty naszej odzieży. Znacznie lepiej i — po kupiecku — uczciwiej jest przygasić nieco blask tego płaszcza, który nikogo już nie zaślepia a który zaczyna być nieco śmieszny. Wrócić możemy do niego, gdy załatamy dziury na ubraniu ...bliższem ciała. Do tego wiedzie zaś droga tylko przez pracę, rzetelną i usilną pracę, a nie przez imponujące gesty. Niestety tej prostej prawdy widocznie nie uznaje się u nas jeszcze, bo podobno wczoraj właśnie postanowiono w Warszawie pozostawić wszystko po dawnemu i notować dolar dalej po 5.18. Gdybyśmy mogli wierzyć, że uzyskaliśmy jakiś potężny sukurs, że spełnił się jakiś walutowy „cud nad Wisłą", uznalibyśmy to postanowienie za słuszne i mądre. Jeśli taki cud się nie zdarzył — upór ten jest niestety tylko wielkopańskim gestem... bez wielkopańskiej fortuny.

Poprawa sytuacji walutowej

Pożyczka 10 mil. dolarów w Ameryce. — Zredukowanie budżetu min. spraw wojskowych.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 26. 8 Sin. Wedle wiadomości ze Stanów Zjednoczonych, ostatnia rata pożyczki amerykańskiej, pomimo, że została niedawno sprolongowaną, będzie jednak wypłacona w najbliższych dniach. Informacje od delegata min. skarbu p. Młynarskiego, bawiącego w Ameryce wprawdzie jeszcze nie nadeszły, jednak należy wiadomość powyższą uważać za pewną.

Ponadto bliskiemi ukończenia są **rokowania o nową pożyczkę w wysokości 10 miljonów dolarów.**

W ten sposób rząd będzie rozporządzał już w najbliższych dniach większą sumą, która pozwoli na przeprowadzenie stabilizacji waluty. W tym celu też rząd wszedł w kontakt z bankami zagranicznemi w sprawie interwencji na giełdach zagranicznych. Na giełdach amerykańskich **interwencją będzie kierował bankier Dillon.**

Ogromne wrażenie na giełdach zagranicznych wywołała wiadomość **o konferencji między premjerem Grabskim a min. spraw wojsk. Sikorskim w sprawie redukcji wydatków na cele wojskowe i odpowiedniego zredukowania budżetu min. spraw wojsk.** W pierwszym rzędzie mają nastąpić ograniczenia importowe dla celów armji.

Wszystkie te względy zapowiadają coraz bliższe złamanie się ataku przeciwko złotemu.

* * *

Wiedeń, 26. 8 PAT. „Neue Freie Presse" donosi z Waszyngtonu: W kołach finansowych donoszą, że Federal Reserve Bank udzielił Polsce kredytu złota, w wysokości 10 miljonów dolarów. Jako zabezpieczenie ma służyć zdeponowanie w Warszawie złota w wysokości 10½ miljona. Transakcja ta pomyślana jest jako kredyt, celem wzmocnienia kursu złotego. „Neue Freie Presse" zamieszcza do tej depeszy uwagę wiedeńskich kół bankowych, które oświadczają, że w formie powyższej depesza ta nie jest trafna. W ostatnim czasie rokował rząd polski ze Szwajcarją o zaciągnięcie kredytu w wysokości 4 miljonów dolarów. Możliwem jest, że między temi dwiema wiadomościami istnieje jakiś związek.

Rada ministrów

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 26. 8 Sin. Dziś odbyło się posiedzenie Rady ministrów bez udziału p. premjera, który był niedysponowany. Mimo tej niedyspozycji przyjął p. premjer prezesa rady nadzorczej Banku Polskiego p. Karpińskiego i dyrektora B. P. p. Mieczkowskiego, oraz przygotowywał się do prac aktualnych.

Dolar w Warszawie

Warszawa, 26. 8 Sin. Na tutejszej dziełdzie oficjalnej notowano dolar 5.90.

Delegacja gdańska w min. przemysłu i handlu

Warszawa, 26. 8 Sin. Minister handlu i przemysłu p. Klarner przyjął dziś delegację przedstawicieli Izby handlowej w Gdańsku. Delegaci skarżyli się, iż zobowiązania kupców polskich wobec firm gdańskich nie są należycie regulowane i wyrazili obawę, iż dziejesię to pewnie wskutek ograniczeń dewizowych. Min. Klarner zapewnił delegację, że ograniczenia dewizowe nie będą stosowane wobec Gdańska, przeciwnie, rząd pragnie zachować jak najbliższe stosunki z przemysłem i handlem gdańskim.

Statut Jewish Agency przyjęty w komisji

Zwycięstwo stanowiska Weizmana. — Szczegóły statutu.

(Telefonem od naszego specjalnego sprawozdawcy kongresowego.)

Wiedeń, 26 8. (Kl.) Subkomisja ukończyła dziś obrady w sprawie rozszerzenia Jewish Agency. Według przyjętego statutu J. A. będzie składała się z połowy członków sjonistów i połowy niesjonistów. Statut przewiduje prowizorjum na 3 lata. Z pośród sjonistycznych reprezentantów wejdą do J. A. członkowie Egzekutywy, Komitetu Akcyjnego i zastępcy członków K. A.

Niesjoniści mają być wybrani możliwie na zasadach demokratycznych, przyczem objaśnienie Egzekutywy nie zawarte w statucie dopuszcza również sjonistów na miejsca przeznaczone dla drugiej połowy.

W przedmowie do przedłożenia statutowego zaznaczono, że utworzenie J. A. oparte jest na deklarcji Balfoura i postanowieniach mandatu, a jako naczelne postanowienia przewidziane są: zasada wolnej emigracji, pracy żydowskiej, kultury hebrajskiej i racjonalnej gospodarki gruntowej. Jako życzenie niezawarte w treści statutu przyjęto, że przewodniczącym J. A. ma być prezydent organizacji sjonistycznej.

Do projektu statutu zgłoszono dwa wnioski, mniejszości, a to, aby Palestyna była włączona do krajów, które wybierają niesjonistów (10 mandatów) i aby Polska, Palestyna i Ameryka bezwzględnie należały do 6-ciu krajów, które muszą dokonać wyboru członków niesjonistycznych J. A., by instytucja ta mogła się zebrać. —

Rezolucje w sprawie J. A. zostały przedłożone komisji permanencyjnej, która zaaprobowała je i przedłoży kongresowi dla zatwierdzenia. Możliwem jest, że jeszcze na dzisiejszem plenum późną nocą będzie statut J. A. przedłożony Kongresowi.

Sprawa votum zaufania dla Egzekutywy

Spodziewana większość 170 głosów.

Wiedeń, 25 8. (Kl.) Komisja permanencyjna uchwaliła dzisiaj przedłożyć Kongresowi uchwałę w sprawie udzielenia absolutorjum dla dra Weizmana. Wniosek uzyskał poparcie ugrupowań centrowych. Przedstawiciele Mizrachi i lewicy zapowiedzieli, iż w głosowaniu udziału nie wezmą. Przedstawiciel grupy Al Hamiszmar oświadczył, że grupa jego będzie głosować przeciw absolutorjum dla Egzekutywy.

Uchwalono ponadto, że wszystkie ugrupowania złożą przed głosowaniem odpowiednie deklaracje.

Według dotychczasowych przewidywań wniosek o votum ufności uzyska większość 170 głosów, przeciw głosować będzie 15 delegatów grupy „Al hamiszmar", a około 100 głosów wstrzyma się.

„Mizrachi" wstrzyma się od głosowania z pobudek osobistych, zaś grupy lewicowe z powodów zasadniczych. W szczególności „Hitachduth" wstrzyma się od głosowania dlatego, że wniosek komisji permanencyjnej wspomina tylko o politycznych zasługach Weizmana i członków Egzekutywy, zamilczając o innych gałęziach działalności. Może to dać powód do domysłów, że inne dziedziny pracy Egzekutywy nie są aprobowane.

Pożyczka międzynarodowa

Wiedeń, 26 8. (F.) Komisja bankowa uchwaliła dzisiaj rozpocząć starania o uzyskanie pożyczki międzynarodowej w wysokości 10 miljonów funtów pod gwarancją Ligi Narodów. Wybrano subkomisję, która w ciągu pół roku ma opracować szczegółowy projekt w tej sprawie. Do subkomisji weszli między innymi: Senator Ringel, Dr. Ruppin, Dr Halpern, Dr Arlosoroff i Dr. Rosenblatt z Ameryki.

Rezolucje komisji politycznej

Wiedeń, 26 8. (Kl.) Na posiedzeniu komisji politycznej powzięto dziś szereg rezolucji, m. in. w sprawie postulatów wolnej emigracji, zakupna ziemi. Sprawa kolonizacji krymskiej i prześladowań sjonistów w Rosji będzie omawiana na jutrzejszem posiedzeniu komisji, na które został zaproszony Weizman dla złożenia wyjaśnień.

Budżet palestyński

Wiedeń, 26 8. (Kl.) W komisji budżetowej obradowano w dalszym ciągu nad projektem budżetu palestyńskiego. Jest prawdopodobnem kompromisowe załatwienie budżetu.

Zapadła uchwała co do współpracy „Keren Hajessod" i „Keren Kajemeth" przez utworzenie wspólnej centrali propagandy w Palestynie.

Posiedzenie grupy Zabotyńskiego

Wiedeń, 26. 8. PAT. Wczoraj odbyło się tutaj posiedzenie stronnictwa sjonistów rewizjonistów, którego program jest utworzenie samodzielnego państwa żydowskiego wraz z Transjordanją Program domaga się utworzenia żydowskiego legjonu i ułatwienia imigracji do Palestyny Przemawiał między innymi znany przywódca żydowski Żabotyński. Domagał się on energicznej czynnej polityki sjonistycznej, przeciwko Arabom i utworzenia wojskowej organizacji w Palestynie, która miałaby być częścią składową armji angielskiej. W mowie swojej zaatakował Żabotyński ostro dr Weizmanna, mówiąc, że obecny Kongres jest ostatnim Kongresem tego rodzaju, gdyż z przywódcami, którzy są opanowani rezygnacją, nie można odbywać Kongresów.

Możliwość przeciągnięcia obrad Kongresu

Wiedeń, 26 8. (F) Mimo usilnych starań, by Kongres zakończył się w piątek jest rzeczą wysoce prawdopodobną, że obrady Kongresu przeciągną się do soboty, ewentualnie i do niedzieli.

Nowy sposób rozdziału certyfikatów palestyńskich

Zacięta walka w komisji emigracyjnej.

Wiedeń, 26 8. (Kl.) Na komisji emigracyjnej toczyła się dziś ożywiona dyskusja w sprawie ustosunkowania sił w Machlakat Haawoda. Imieniem grupy Ejth Liwnoth żądał Dr Gotlieb, by Machlakat Haawoda utworzona była na zasadach proporcjonalnych.

W ten sposób ma być nadane równouprawnienie wszystkim warstwom emigrantów przy rozdziale [illegible]tyfikatów. Jak wiadomo, przedstawiciele grupy Ejt Liwnoth niejednokrotnie krytykowali w toku dyskusji partyjny skład Machlakat Haawoda, opanowanej, zdaniem Ejt Liwnoth, przez żywioły lewicowe.

Przedstawiciele lewicy wypowiedzieli się przeciw wnioskowi Dra Gotlieba. Dzięki jednak poparciu grupy amerykańskiej wniosek Dra Gotlieba uzyskał większość. Głosowały za nim ugrupowania: Ejt Liwnoth, Mizrachi, grupa amerykańska i Al Hamiszmar — razem 17 głosów, Lewica wstrzymała się od głosowania.

Dzisiejsze plenarne posiedzenie

Wiedeń, 26 8. (Kl.) Na dzisiejszem plenarnem posiedzeniu Kongresu, które rozpoczęło się o godzinie 8.30 wieczór referował Sokołow o szkolnictwie w Palestynie, a Weizman o Uniwersytecie Hebrajskim. Referaty te podamy obszernie w następnych numerach.

Zamknięcie konferencji „Hechalucu"

Zakowska demonstracja

Wiedeń, 26. 8 (Kl.) Dziś nastąpiło zamknięcie konferencji Hechalucu, na której było reprezentowanych 15 krajów. M. in. przyjęto rezolucję o bezpartyjności Hechalucu, i nieprzeciwstawianiu się elementom religijnym, wobec czego uznano organizację Hechaluc-Mizrachi za niepotrzebną.

* * *

Do budynku kongresowego wtargnęło dziś około 300 młodych ludzi, podających się za chaluców, którzy nie otrzymali certyfikatów emigracyjnych i z tego powodu chcą dostać się do Weizmana. W kołach sjonistycznych uważają, że nie byli to faktycznie chalucim, a raczej osoby zdyskwalifikowane przez „Hechaluc".

Humorystyczny protest komunistów

Wiedeń, 26 8. (Kl.) Na wczorajszem zebraniu komunistów uchwalono m. in. protest przeciw sjonizmowi i odbudowie Palestyny, przyczem humorystyczna uchwała wskazuje na to, że Żydom nie potrzeba Palestyny, gdyż mają — Krym...

Zgon Hoetzendorfa

Mergentheim, 26. 8 PAT. Były austrjacki marszałek polny, szef sztabu gen. austro-węg. w czasie wojny światowej Conrad v. Hoetzendorf, zmarł wczoraj nagle o godz. 5 popołudniu.

Wiedeń, 26. 8 PAT. Dzienniki tutejsze zamieszczają obszerne artykuły z powodu śmierci Konrada Hoetzendorfa. Jako przyczynę śmierci elkarze wymieniają złośliwą anemję. Zmarły pracował właśnie nad ukończeniem 5-ego tomu swoich pamiętników, dotyczących wojny światowej. Pojawią się one w druku w połowie października.

Hindenburg u ks. Rupprechta

Monachjum, 26. 8 PAT. Pisma donoszą, że dopiero obecnie ujawniło się, iż prezydent Hindenburg odwiedził w dn. 18 bm. następcę tronu bawarskiego ks. Ruprechta w jego letniej rezydencji w Hohenburgu.

Flota sowiecka na Morzu Śródziemnem

Wiedeń, 26. 8 PAT. „Neues Achtuhrblatt" donosi z Moskwy, że tamtejsze koła polityczne i wojskowe zamierzają wysłać flotę sowiecką na Morze Śródziemne dla odwiedzenia portów tureckich i włoskich. Koła sowieckie zaznaczają, że wizyta ta ma charakter przyjacielski i pokojowy.

Tajemnicze zniknięcie wyższego urzędnika sowieckiego z ważnemi dokumentami

(Telegram własny „Nowego Dziennika")

Londyn, 26. 8 (L.) Morning Post donosi, że pewien wyższy urzędnik sowiecki, bawiący w ważnej misji w jednym z państw Środkowej Europy, zniknął w tajemniczy sposób wraz z ważnymi dokumentami politycznymi.

Amundsen w Szwajcarji

Berno, 26. 8 PAT. Przybył tu wczoraj Amundsen w towarzystwie pilota norweskiego Larsona, który odbył z nim swego czasu podróż do bieguna północnego. Pobyt przybyłych na zamku w Lenzbung (kanton Argau) oraz ich podróż do Szwajcarji stoi w związku ze sfinansowaniem nowej wyprawy do bieguna północnego, którego prawdopodobnie dokona szwagier Elswortа, bawiący obecnie w Lenzburgu.

Z DNIA.

Taktyka podwójnie fałszywa

Przytoczyliśmy już na łamach naszego pisma opinję oficjalnego organu PPS w sprawie fałszywej metody zwalczania bolszewizmu przez nasze sfery oficjalne. „Robotnik" wypowiedział się stanowczo przeciw stosowaniu sądów doraźnych i kary śmierci — wogóle, a w stosunku do agitatorów i przestępców komunistycznych — w szczególności.

I oto ostatnie dni przyniosły znakomite potwierdzenie powyższego stanowiska.

Z jednej strony mnożą się na Zachodzie głosy oburzenia przeciw rzekomemu „białemu terorowi" w Polsce. Protest Międzynarodowego Związku Stowarzyszeń Wolnej Myśli na kongresie paryskim z dnia 16 bm. — w wyciągu już ogłosiliśmy. Mówi on o pogwałceniu gwarancyj konstytucyjnych prawa człowieka i obywatela w Polsce, o zniesieniu wol ności prasy i zgromadzeń, o masowych aresztowaniach, prześladowaniach i często torturach, itd., itd. Analogiczny protest uchwalił odbyty przed kilku dniami kongres francuskiej partji socjalistycznej. Wspomnieć wreszcie należy o manifeście „Humanite", podpisanym m. in. przez literatów tej miary, co Duhamel, Vildrac i Andrzej Gide.

I niech nam nieopatrzni zwolennicy „ostrego kursu" nie odpowiadają na to, że opinja francuska, czy jakakolwiek inna opinja zagranicy nie ma prawa wtrącać się w nasze sprawy lub jest fałszywie o sprawach naszych poinformowaną. Pierwszy argument jest naiwny i z punktu widzenia Europy żadnej krytyki niewytrzymujący, drugi zaś, choć przeważnie słuszny, to jednak problemu bynajmniej nie rozwiązujący. Bo czy zagranica jest lepiej, lub gorzej o Polsce poinformowaną, to w każdym razie zła opinja zagranicy szkodzi nam, podkopuje zaufanie świata kulturalnego do Polski, wystawia nam świadectwo skrajnej reakcyjności, ugruntowuje zdanie, o Polsce, jako o państwie policyjnem, militarystycznem, opartem na gwałcie, krzywdzie i niesprawiedliwości.

To jedno. A druga strona medalu wygląda w ten sposób: Wspomniana wyżej „Humanite" donosi, iż rada municypalna mieściny francuskiej Bobigny — w której przy wyborach do rad gminnych zwyciężyli komuniści — postanowiła nazwać jedną z ulic w tej gminie — ulicą Botwina.

I niech znowu nasi „Scharfmacherzy", nie próbują kpinami, lekceważeniem lub wielce patrjotycznem oburzeniem zbyć tej uchwały prowincjonalnych komunistów z Bobigny. Bo — w oczach naszych komunistów wieńczy owa uchwała aureolą bohaterstwa głowę Botwina. I w kołach konspiracji komunistycznej z pewnością głos z Bobigny spotka się nie z lekceważeniem, lecz z odruchem entuzjazmu. Głosy takie wzniecają zapał i zagrzewają do dalszej, tem intenzywniejszej walki..

Zwalczanie komunizmu w drodze sądów doraźnych i wyroków śmierci psuje nam — jak widzimy — moralny i polityczny kredyt zagranicą, a komunizmowi przysparza „bohaterów". Taktyka ta jest więc podwójnie fałszywą.

Migawki z Kongresu

Od wyjścia z Egiptu do osiedlenia się w Erec Israel za każdym razem trwać musi, zdaje się, dobry szmat czasu.

Za pierwszym razem 40 lat — obecnie pochód, gdy zaczniemy erę liczyć od Biłujczyków trwa już przeszło 40, a od Herzla licząc blizko 30. Wtedy Żydzi świątynię swą ruchomą nosili na barkach w czasie pochodu, obecnie obnoszą swój — **parlament,** swój kongres

A gdy słowami Hagady zapytamy się: „Czem różni się ten kongres od innych" — odpowiedź jest i trudną i łatwą zarazem.

Przedewszystkiem w wielu punktach nie różni się wcale.

Na podjum mniej więcej te same twarze, a w „hali maszynowej", gdzie pracują motory, utrzymujące całą maszynerję w ruchu — dopieroż te same, myślę tu o aparacie urzędniczym kongresu i Egzekutywy.

Wyrobiła się już też pewna tradycja kongresowa, pewien rytuał i pewna atmosfera, zawsze ta sama: atmosfera pospiechu, pewnej nerwowości i podniecenia. Przez 2 lata akumulatory ładowały się krytyką, niezadowoleniem, chęcią dania dobrej rady— a teraz następuje wyładowanie tych flaszek lejdejskich. Często naprawdę iskry talentu błyskają lub ogień szczerego zapału.

Ale i w tym roku nie oszczędziła kongresu falanga tych mowców, których Niemcy nazywają „die Unvermeidlichen". których nie sposób pozbyć się, ten szereg płytkich, a próżnych istot, które „muszą" mówić, bo cóż powiedzieliby w Kasrilówce, że delegat X. w tym roku nie gadał.

Zresztą istnieje na Zachodzie instytucja tzw. Probesingen. Gdy się ma zaangażować kantora, robi się popis kompetentów, aby wiedzieć, któremu należy się posada. Otóż są pewnego typu kandydaci na członków A. C. i różnych innych ciał, którzy w ten przynajmniej sposób — nie mając często innych kwalifikacyj — zalecają się. Co 2 lata mamy ten widok.

Ale kongres XIV przecież wykazuje pewne różnice.

Mógłbym go nazwać kongresem powróconych synów — marnotrawnych. Na to miano zasłużyłby ze względu nie na ilość, ale na jakość wracających.

Żabotyński, mowca pierwszorzędny i indywidualność, Stefan Wise który wraz z Brandeisem urządził secesję z organizacji, sjońskich „notabli" (bez złośliwego brzmienia możnaby ich tak określić) a w tym roku wrócił.

I jeszcze różnica: Dawniej skrzydła prawe i lewe łączyły się w techniczną kombinację i dusiły w swych splotach rozprószone centrum.

W tym roku Centrum jest zorganizowane i silne, skrzydła słabsze.

Mizrachi zwłaszcza nie ma tego przeważającego wpływu co na XIII kongresie.

Novum na kongresie to: „Jabłonna" — chasydzi, pod wodzą rabina swego, siedzącego na kongresie. Zdala od Mizrachi, młoda, zgarbiona jakby troskami postać, w sąsiedztwie — lewicy, z którą, jak słychać we wszystkich żądaniach natury robotniczej iść ma razem. Reprezentant nowych walorów na kongresie, chasydzki mistycyzm, dążący do zjednoczenia się z ziemią świętą przez pracę rąk własnych i w braterskiej — jak dotąd — zgodzie z chalucami wolnomyślnymi.

Siedzi skromnie w jednym z ostatnich szeregów, a jednak, w pewnej chwili zauważyć można było, jak prezydent Organizacji opuścił miejsce swe wysoko na trybunie i zeszedł sam aż do tego szeregu krzeseł, gdzie siedział ten skromnie prezentujący się, małomiasteczkowy rabin.

Czy nowy zwrot w chasydyźmie, czy akces tych ogromnych chasydzkich mas do zwalczanego dotąd zaciekle sjonizmu, do Palestyny, czy też czyn jednostki lub grupy małej, za którymi dalsze fale nie pójdą?

Najbliższa przyszłość okaże.

Dr Michał Ringel.

Z komisji budżetowej

(Od naszego sprawozdawcy kongresowego).

Wiedeń, 25 sierpnia.

Główną kwestją obrad w komisji budżetowej stanowi pytanie, czy ograniczyć się do proponowanej przez Egzekutywę sumy 550.000 Ł., czy też wyjść poza te ramy.

Równie otwartą jest kwestja, czy z góry ograniczyć się do dotacji już istniejących placówek kolonizacyjnych i zrezygnować narazie z dalszych, czy też uszczuplić dotyczące dotacje, a pozostawić pewną rezerwę dla nowych. W szczególności dotyczy to wyposażenia „czwartej aliji", która wysuwa się na obecnym Kongresie na pierwszy plan w coraz większej mierze.

W budżecie „czwarta alija" nie jest wcale uwzględnioną, wobec czego delegaci polscy Grünbaum i Rottenstreich zażądali wstawienia do budżetu pozycyj przeznaczonych dla osiedli stwarzanych przez „czwartą aliję" (Bne Brak itd.). Również rzemieślnicy, w Palestynie od lat osiedleni, nie są w budżecie uwzględnieni.

Delegaci polscy zażądali też stworzenia Izby kontrolnej, któraby badać miała celowość nowych wydatków. Wniosek ten poparł też Dr. Waldmann imieniem grupy radykalnej.

Przedstawiciele robotników w Palestynie żądają rozszerzenia budżetu w dwojaki sposób: przez naturalny wzrost Keren Hajesod i kredyt pieniężny, czy pokryty substancją.

Wobec zarzutu delegacji polskiej, iż budżet nie zawiera pozycji dla projektu Rutenberga, Dr. Halpern oświadczył imieniem Egzekutywy, że godzi się na wstawienie 300.000 funtów szterlingów na ten cel, o ile baron Rotszyld da przyrzeczonych 100.000 funtów, a Ameryka 110.000 Ł. W ten sposób zrealizuje się drugi etap projektu Rutenberga.

Przedstawiciele grupy „Ejth Liwnoth" zażądali przedewszystkiem uwzględnienia osiedli średnich. Występują oni za utrzymaniem przedłożonego przez Egzekutywę budżetu, gdyż przekroczenie jego ram miałoby charakter problematyczny z braku istotnego pokrycia.

Na razie dyskusja nie wydała jeszcze konkretnych wyników, a wobec rozbieżności zdań nastąpi to dopiero po pertraktacjach z odpowiedniemi grupami.

Za kulisami ekscesów hakenkreuzlerowskich

„Obserwer", najpoważniejsze niedzielne pismo londyńskie partji Loyda George'a, omawia szczegółowo wykroczenia hakenkreuzlerów we Wiedniu. Pismo oświadcza, że tego rodzaju ekscesy mogą poważnie zaszkodzić Austrji, szczególnie, że angielska opinja i cała zagranica wie, iż Żydzi są najzdolniejszym elementem gospodarczym Austrji i bez ich współpracy nie można rozwiązać problemów finansowych Austrji.

Przechodząc do politycznego związku ostatnich wydarzeń wskazuje „Obserwer", iż mimo zaprzeczeń ze strony chrześć. społecznych wydaje się rola byłego kanclerza dra Seipla bardzo podejrzaną. W związku z tym podaje pismo wiadomość, że Watykan wyraził swe niezadowolenie z faktu zaproszenia przez rząd austrjacki Kongresu sjonistycznego do Wiednia.

Lord Plumer przybył do Palestyny

Jaffa, 25. 8. (Tel. wł.). Dziś przybył tu nowo mianowany Wysoki Komisarz palestyński, marszałek polny lord Plumer. Wysokiego Komisarza przyjmowano z wojskowemi honorami w porcie jaffejskim. W imieniu ludności żydowskiej powitał lorda Plumera burmistrz Tel Awiwu p. Disenhof.

Jerozolima, 25. 8. Marszałek polny lord Plumer przybył dziś do Jerozolimy. Na dworcu wygłosił krótkie niepolityczne przemówienie, nie wspominając o deklaracji Balfoura. Następnie przeszedł przed frontem kompanji honorowej i udał się do pałacu na górę Oliwną.

Widmo nowej fali drożyzny

Drożyzna i armja.

Wczorajszy „Naprzód" pisze w artykule wstępnym o kryzysie złotego i drożyźnie m. in.:

„Z żelazną koniecznością występuje przed oczy prawda, że jądro istotne zagadnienia (kryzysu złotego i drożyzny) nie da się ominąć, że aby ratować państwo, trzeba zredukować to, co najwięcej pochłania pieniędzy. Powiedzmy śmiało: zredukować trzeba armję. Siła obronna Polski powinna zostać nienaruszona. Więc nie należy redukować korpusu oficerskiego. Nie należy redukować ani szkolnictwa wojskowego, ani zakładów wojskowych, ani technicznych urządzeń armji, przeciwnie, należy je rozwijać, aby odpowiadały w zupełności nowoczesnym wymaganiom. Ale należy zredukować kontyngent armji na stopie pokojowej. 300.000 żołnierzy w czasie pokoju — to liczba niepotrzebnie nadmierna. Żadne państwo nie posiada na stopie pokojowej tak olbrzymiej armji i Polska nie jest w stanie udźwigać ciężaru utrzymania takiej liczby wojska stałego. Jako kadry wystarczy najzupełniej 100.000 żołnierzy, 200.000 można zupełnie spokojnie zredukować. W miejsce zredukowanych należy wprowadzić instytucję, która istniała w przedwojennej Austrji pod nazwą „rezerwy zapasowej", to znaczy 8-tygodniowe wyszkolenie wojskowe wszystkich zdolnych do noszenia broni. Doświadczenia wojny światowej wykazały, że takie wyszkolenie najzupełniej wystarczy.

Trzeba się tedy zdecydować szybko na krok stanowczy. Zastój, brak pracy, nędza, rozpacz szerokich mas — rosną w niebezpiecznem tempie. Półśrodki wobec wytworzonej obecnie sytuacji gospodarczej nie zdadzą się na nic. Podnosimy głos przestrogi, którego nie należy zlekceważyć!"

Z kraju.

PROCES PRZECIW JÓZEFOWI MURASZCE, zabójcy Bagińskiego i Wieczorkiewicza, rozpoczyna się w Nowogródku jutro, dn. 27 bm. i potrwać ma 3—4 dni. Rozprawom ma przewodniczyć prezes sądu nowogródzkiego Bochwic.

O ważności sprawy i jej sensacyjności świadczy, iż oprócz oskarżyciela publicznego, do którego należał nadzór nad prowadzeniem olbrzymiego śledztwa — podprokuratora sądu apelacyjnego w Wilnie p. Kadusiewicza — p. minister sprawiedliwości na mocy przysługującego mu prawa jako naczelnemu prokuratorowi państwa, wydelegował ponadto prokuratora przy sądzie okręgowym w Warszawie, b. wiceministra, p. Kaz. Rudnickiego, znanego dobrze z publicznych oskarżeń w sprawach głośnych i dużej wagi.

Obrony Muraszki podjęli się z wyboru adwokaci warszawscy: Marjan Niedzielski i Stanisław Szurlej.

Jako powód cywilny w imieniu Bagińskiej i Wieczorkiewiczowej — o zasądzenie 10.000 zł za szkody materjalne i straty moralne występuje adwokat Teodor Duracz.

Muraszko, który z rozmaitych względów przebywał dotąd w więzieniu na Łukiszkach w Wilnie, będzie w ostatniej chwili przewieziony do Nowogródka, gdzie od kilku dni panuje oddawna niepamiętne ożywienie.

WYKRYCIE ORGANIZACJI KOMUNISTYCZNEJ WE LWOWIE. Policja lwowska wpadła na trop głównego, jak się zdaje, ośrodka komunistycznego we wschodniej Małopolsce. Donoszą o tem następujące szczegóły: Na czele organizacji drukarsko- wydawniczej stał Henryk Kranz, słuchacz filozofji, którego policja lwowska od dawna już śledziła. Widziano go mianowicie często rankami w towarzystwie pewnej panienki w parkach i ogrodach publicznych, gdzie spędzał czas na lekturze. Po dłuższych poszukiwaniach udało się wykryć kryjówkę Kranza. Był to piękny, jakkolwiek niewykończony, jeszcze lokal przy ul. Puławskiego 4. Na miejscu znaleziono najnowszego typu maszyny do pisania, kaszty drukarskie z czcionkami polskiemi żydowskiemi i ruskiemi, maszynę do powielania bardzo sprawną, zaopatrzoną nawet w numerator. W ręce policji oprócz olbrzymiego stosu broszur i bibuły wpadły protokóły zebrań, sprawozdania, zapiski, a nawet zestawienia, dające obraz ruchu komunistycznego w całej Wschodniej Małopolsce. Na podstawie tego materjału aresztowano 21 komunistów i komunistek, przeciw którym toczą się obecnie dochodzenia śledcze.

ROK TWIERDZY ZA KOMUNISTYCZNĄ INTERPRETACJĘ SOCJALIZMU. Z Warszawy donoszą: Pod nagłówkiem „Jak ja rozumiem socjalizm?" Jakób Mendelson, redaktor odpowiedzialny czasopisma „Jugend Weker", umieścił był artykuł, nawołujący do skasowania własności prywatnej i zmiany ustroju społecznego w drodze gwałtu. Urząd prokuratorski, dopatrzywszy się cech przestępstwa, pociągnął Mendelsona do odpowiedzialności karnej, a sąd okręgowy nie uwzględniając wyjaśnień redaktora, skazał go za podżeganie do czynów buntowniczych na zamknięcie w twierdzy na przeciąg jednego roku.

Z TEATRU, LITERATURY I SZTUKI.

— Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. Komedja Żeromskiego „Uciekła mi przepióreczka", której przedstawienia przerwano w czerwcu wśród największego powodzenia, otwiera jutro nowy sezon teatru miejskiego. W sobotę jako pierwsza premjera sezonu mało znany utwór J. Korzeniowskiego „Złote kajdany" w opracowaniu reżyserskiem p. Piekarskiego. W tym tygodniu przybywa do Krakowa Jerzy Leszczyński i weźmie udział w przygotowaniu komedyj Fredrowskich oraz „Nowych Panów" Flersa i Croisseta.

Administracja teatru miejskiego przyjmuje codzień od 5—7 popołudniu abonament stałych miejsc na premjery i drugie przedstawienia sztuk. Warunki rezerwowania tesame, co w roku zeszłym.

— PAT I PATACHON W BAGATELI. Zapowiedź występów „Pata i Patachona" w Bagateli wywołała wielkie zainteresowanie. Pani Marja Chaveau po raz pierwszy da się poznać publiczności krakowskiej w szeregu doskonałych kreacyj komicznych. P. Józef Winawer artysta teatru Stańczyk imitować będzie różnych swoich wybitnych kolegów, m. in. Józefa Węgrzyna, Junosza Stępowskiego, Śliwickiego, Grabowskiego i td. Ponadto w wykonaniu rewji biorą udział p. Basia Halmirska, najlepiej w Polsce gwiżdżąca artystka, p. Małkowski w szeregu solowych produkcyj oraz p. Popielewska, która wespół z p. Piotrowskim odtańczy kilka tańców.

TEATR MIEJSKI IM. SŁOWACKIEGO

Czwartek Teatr zamknięty.
Piątek: „Uciekła mi przepióreczka..."

TEATR „BAGATELA"

Czwartek: „Pat i Patachon".
Piątek: „Pat i Patachon".

— Celem uniknięcia przerwy w wysyłce pisma prosimy o rychłe odnowienie prenumeraty na miesiąc wrzesień.

KRONIKA.

Kraków, 27 sierpnia

— **DYREKCJA GIMNAZJUM ŻYDOWSKIEGO W KRAKOWIE** donosi, że egzaminy poprawcze i uzupełniające do gimnazjum odbędą się w dniach 30 i 31 bm. od godziny 8 rano począwszy.

— **ŻYD. TOW. SZKOŁY LUDOWEJ I ŚREDNIEJ W KRAKOWIE** donosi, że wpisy do freblówki i szkoły powszechnej przy ulicy Brzozowej 5, odbywać się w dniach 30 i 31 bm. od godziny 8 rano począwszy.

— **WYŻSZE STUDJUM HANDLOWE W KRAKOWIE.** Wpisy na oba wydziały wyższego studjum handlowego rozpoczną się dnia 1. września br, i odbywać się będą codziennie od godziny 12—1 w gmachu przy ul. Kapucyńskiej 2 sala Nr. 37, III p. tak długo, aż ilość wolnych miejsc zostanie wypełniona. Słuchacze, którzy przed wakacjami zostali wpisani warunkowo, zgłoszą się bezzwłocznie we wyż wymienionym terminie w dyrekcji wyższego studjum handlowego. Warunki przyjęcia są następujące: Na drugi rok wydziału ogólno-handlowego mogą być przyjęci absolwenci dotychczasowych kursów abiturjentów. Na pierwszy rok wydziału ogólnohandlowego przyjęci być mogą abiturjenci szkół średnich ogólno-kształcących oraz absolwenci liceów handlowych lub szkół równorzędnych z klauzulą dobrych postępów przynajmniej z połowy przedmiotów zawodowych. Na drugi rok wydziału towaroznawstwa mogą być przyjęci ci studenci, którzy spędzili 4 lata na uniwersytecie, politechnice lub studjum rolniczem, podczas których studjowali chemję względnie nauki przyrodnicze. Na pierwszy rok wydziału towaroznawstwa przyjęci mogą być studenci, którzy posiadają 1 rok studjów akademickich. Inauguracja i rozpoczęcie wykładów nastąpi we czwartek 1 października br.

— **O PAŁAC SPRAWIEDLIWOŚCI.** Z okazji pobytu min. Żychlińskiego w Krakowie komisarz rządu p. Ostrowski i wiceprezydent Sare przedstawili p. ministrowi konieczność jaknajszybszej budowy Pałacu sprawiedliwości i nowego gmachu więziennego w Krakowie. Min. Żychliński oświadczył, że ministerstwo zarządziło już opracowanie planów budowy Pałacu sprawiedliwości i domu karnego, który ma stanąć w dzielnicy XVI Łobzów.

— **KOMISJA ARTYSTYCZNA.** Dziś o godz. 5-tej popołudniu odbędzie się w magistracie krakowskim posiedzenie członków Rady artystycznej. Przedmiotem obrad będą projekty gablotek wystawowych, napisów firmowych i reklam świetlnych.

— **KREDYTY NA NAPRAWĘ ULIC.** Wczoraj odbyła się w magistracie konferencja prezydjalna, na której omawiano szereg spraw, związanych z inwestycjami gminnemi. Na konferencji uchwalono zająć się w pierwszej linji gruntowną naprawą ulic i na ten cel przeznaczono dodatkowy kredyt w wysokości 170.000 zł. Najpierw zostanie naprawiona ul. Kopernika, Blich i Radziwiłłowska, poczem prowadzone będą roboty w różnych dzielnicach miasta na najbardziej zniszczonych odcinkach.

— **KOMISJA KWALIFIKACYJNA DLA OFICERÓW.** W najbliższym czasie rozpocznie urzędować w krakowskiem D. O. K. komisja, powołana przez min. spraw wojsk, do wydawania orzeczeń kwalifikacyjnych w sprawie przeniesienia do rezerwy oficerów w randze od majora do podporucznika. W skład tej komisji wchodzą: gen. bryg. Horoszkiewicz Kazimierz, dowódca 23 dyw. piech. jako przewodniczący, gen. bryg. Dziewanowski Wacław, zastępca dowódcy O. K. jako zastępca przewodniczącego oraz gen. bryg. Galica Andrzej dowódca 21 dyw. piech, pułk. Frendl Ryszard szef art. i służby uzbr. D. O. K., pułk. Tyszkiewicz Włodzimierz dowódca 5. bryg. kaw. pułk. Skoryna Jan szef. inż. i sap. D. O. K. i podpułk. Kruk-Szuster Stanisław dowódca 20 p. p.

Po zgonie Prezesa Akademji Umiejętności prof. Morawskiego

Kancelarja Akademji Umiejętności rozesłała wczoraj zawiadomienia o zgonie prof. Morawskiego do europejskich centrów naukowych. Równocześnie zawiadomiono wiceprezesa Akademji Umiejętności prof. Rozwadowskiego, który wczoraj wieczorem przybył do Krakowa. W ciągu dnia dzisiejszego zjadą przedstawiciele władz akademickich, bawiący na urlopie.

Zarówno do Akademji, jak i na ręce rodziny prof. Morawskiego nadeszły w dniu wczorajszym liczne kondolencje od przedstawicieli władz rządowych, autonomicznych i świata naukowego.

Pogrzeb śp. Kazimierza Morawskiego, odbędzie się w piątek z kościoła akademickiego św. Anny, po mszach, które odprawione zostaną przy zwłokach o godz. 10 rano. Dziś wieczorem zwłoki zostaną przewiezione z domu żałoby przy Aleji Krasińskiego l. 14 do kościoła.

Śp. Kazimierz Morawski osierocił żonę, córkę i syna dra Kazimierza Marjana.

Z powodu śmierci śp. Kazimierza Morawskiego powiewają chorągwie żałobne na gmachu Akademji Umiejętności i Uniwersytetu Jagiellońskiego, jak również z pałacu pod „Jagnięciem" w Rynku głównym.

Godność prezesa Polskiej Akademji Umiejętności piastować będzie aż do nowych wyborów w ciągu 1926 r. wiceprezes, prof. Rozwadowski.

Tragiczny zgon montera w elektrowni krakowskiej

Trzygodzinne wstrzymanie ruchu w elektrowni z powodu krótkiego spięcia.

Wczoraj o godzinie 11 przedpołudniem zaszedł w elektrowni krakowskiej tragiczny wypadek. Elektromonter Karol Fichy dotknął się w czasie pracy aparatu o wysokiem napięciu. Wskutek powstałego krótkiego spięcia nieszczęśliwy monter porażony prądem poniósł śmierć na miejscu. Dla naprawienia spalonych przewodów musiano wyłączyć główny generator, co spowodowało kilkugodzinny brak prądu w mieście. Stanęły wszystkie tramwaje oraz liczne zakłady przemysłowe. O godz. 2.15 po naprawieniu uszkodzonych aparatów i przewodów elektrownia została uruchomiona.

Ofiara tragicznego wypadku Karol Fichy liczył lat 29 i był od 10 lat zatrudniony w elektrowniach wiedeńskich. Przed kilku miesiącami przybył do Krakowa zaangażowany na czasowe zajęcie w tutejszej elektrowni. Osierocił on żonę i dwoje dzieci.

— **PODATEK OD PLACÓW NIEZABUDOWANYCH.** Magistrat wzywa właścicieli placów budowlanych, niezabudowanych lub niedostatecznie zabudowanych, którzy nie złożyli dotąd przepisanych deklaracji do wymiaru państwowego podatku od placów, aby deklaracje te złożyli w wydziale II Magistratu (plac WW. Świętych L. 6 II. p.), najdalej do dnia 3 września 1925, ponieważ w przeciwnym razie deklaracje zostaną sporządzone z urzędu na koszt i ryzyko opieszałych właścicieli. Formularze deklaracyj wydaje wydział II magistratu.

— **ZGŁASZANIE WYPADKÓW ZIMNICY.** W obecnym roku podjęła generalna dyrekcja służby zdrowia akcję zmierzającą do racjonalnego i energicznego tłumienia zimnicy, choroby występującej nagminnie w rozlicznych miejscowościach Państwa. Ponieważ skuteczność walki z tą chorobą zależy od jaknajwcześniejszego i szybkiego rozpoznania każdego poszczególnego wypadku zachorowania, przeto magistrat przypomina wszystkim w mieście zamieszkałym kierownikom zakładów naukowych, wychowawczych, dobroczynnych, fabrycznych, przemysłowych, i handlowych, obo-

wiązek zgłaszania każdego nawet podejrzanego przypadku zachorowania na zimnicę, do biura miejskiego urzędu zdrowia w Krakowie (gmach magistratu, plac WW. Świętych).

— **ZAKAZ KĄPIELI W WIŚLE.** Magistrat zawiadamia, że z powodu utrzymującego się wysokiego stanu wody na Wiśle (tj. 1.48) kąpiele są ze względu na bezpieczeństwo życia aż do odwołania wzbronione. Również zakazanem jest pławienie koni.

— **NOCNA AWANTURA.** We wtorek około godz. 10 wieczór posterunkowy Dziuba Mateusz patrolując ulicą Warszawską, napotkał na ul. Duchackiej trzech osobników awanturujących się i w sposób gwałtowny zaczepiających przechodniów. Posterunkowy wezwał owych osobników do spokoju na co jeden z nich odezwał się: „Polikierze nie masz prawa do wojskowych" i nadal poczęli się awanturować. Wezwani do wylegitymowania się temu również odmówili, a wówczas post. Dziuba usiłował ich doprowadzić do komisarjatu. Wtedy awanturnicy poczęli go bić laską, wobec czego post. Dziuba wydobył szablę, którą ciął dwukrotnie sapera Zycha Alojzego raniąc go w głowę i rękę, zaś Zycha Mieczysława ciął w rękę. Pierwszego odwiozło pogotowie ratunkowe do szpitala wojskowego, drugi zbiegł.

— **WŁAMYWACZ I OSZUST.** Organa policji krakowskiej aresztowały pod zarzutem oszustwa i kradzieży niejakiego Jana Szmela (lat 23), rodem i przynależnego rzekomo do Winnik pow. Lwów i odstawiły go do aresztów sądowych. Szmel grasował w Krakowie pod nazwiskiem Adam Szychacz i Adam Hojdus i ma na sumieniu szereg włamań mieszkaniowych.

— **ZNOWU WŁAMANIE PRZEZ OKNO.** Władysław Bober, zam. przy ulicy Grzegórzeckiej l. 151 zgłosił, iż w nocy z 24 na 25 bm. nieznani sprawcy korzystając ze snu domowników włamali się przez okno do jego mieszkania i skradli z niezamkniętej szafy garderobę wartości 300 zł.

— **ZAGINIĘCIE GŁUCHONIEMEGO.** Julja Pałka zam. w Woli Filipowskiej zgłosiła, iż od dnia 18 bm. dotąd nie powrócił do domu brat jej Wiktor Niechwij (lat 22) głuchoniemy.

REPERTUARY KIN KRAKOWSKICH

WARSZAWA: „Wściekłe lwy". Zakończenie filmu „Bogini Dżungli".

UCIECHA: 1) „Biały grzech". Interesujący dramat z Magdą Bellamy. 2) „Safanduła". Komedja ameryk.

SZTUKA: 1) „Grzech matki". Dramat życiowy. 2) „Opiekun panny Lilijki". Zabawna komedja.

REDUTA: „Mały kapitan" (Baby Peggy).

NOWOŚCI: 1) „Jeszcze wyżej", komedja w 7-miu aktach z Haroldem Lloydem. 2) „Bądź moją żoną" komedja w 5-ciu aktach z Maksem Linderem. 3) „Jones Kones". Burleska w 2 aktach.

Kronika polityczna

ZJAZDY RELIGIJNE, A SPRAWA POKOJU

W Stutgarcie odbywa się obecnie zjazd katolików niemieckich. W zjeździe biorą udział przedstawiciele Organizacyj katolickich z Niemiec i Austrji. Zjazd stutgardzki stanął na stanowisku bezwzględnego pacyfizmu i wezwał Kościół katolicki do rzucenia całej swej władzy na szalę ruchu pacyfistycznego.

Równocześnie ze zjazdem stutgardzkim odbywa się w Sztokholmie światowy kongres dla celów praktycznego chrześcijaństwa. Na kongresie tym przyjęto rezolucję, wzywającą społeczeństwo i rządy do unikania wojen i oddawania sporów międzynarodowych Lidze narodów do rozstrzygnięcia. Kongres uważa ochronę praw mniejszości narodowych, religijnych i rasowych za wiążące zobowiązanie dla wszystkich państw i wypowiada się za stworzeniem międzynarodowego trybunału sprawiedliwości i rozbrojeniem.

Rezolucje powyższe przyjął kongres jednomyślnie.

Na wtorkowem posiedzeniu kongresu omawiane były kwestje następujące: Kościół w stosunkach międzynarodowych. Zagadnienie różnic rasowych akcja kościoła w dziele pokoju. Narady rozpoczęte zostały przemówieniem lorda Palmoura, dziekana Manchesteru, biskupa Cartela. W poniedziałek omawiano kwestje alkoholizmu. Głos zabierali przeważnie delegaci amerykańscy, starając się wyświetlić dodatnie znaczenie przepisów o tzw. suchej Ameryce.

KONGRES II. MIĘDZYNARODÓWKI SOCJALISTYCZNEJ

Dnia 23 bm. rozpoczęły się w Marsylji obrady kongresu II. Międzynarodówki socjalistycznej. Międzynarodówka obejmuje — według sprawozdania sekretarjatu — 40 grup, rekrutujących się z 34 różnych krajów. Partje, należące do niej, liczą 6 miljonów 300 tysięcy członków. W parlamentach posiada międzynarodówka 1022 posłów. Głównemi zagadnieniami kongresu jest sprawa bezpieczeństwa i rozbrojenia. Sprawy te wysunął na pierwszy plan przewodniczący kongresu **Henderson** (Anglja) w przemówieniu powitalnem. Już jednak na pracach komisyj wysunęły się poważne wątpliwości co do jasnego i jednolitego stanowiska kongresu w tych sprawach.

Referat o sprawie pokoju wygłosił **Buxton** (Anglja), który wskazał na niezupełne przeprowadzenie rozbrojenia.

Korreferat wygłosił pos. **Hilferding** (Niemcy), żądając przeciwstawienia mieszczańskiej ideologji nacjonalistycznej — takiejże ideologji proletarjackiej i wypowiadając się za dopuszczeniem Niemiec i Rosji do Ligi narodów.

Leon Blum (Francja) wypowiedział się przeciw rewizji traktatów i stwierdził, że rozbrojenie nie może ograniczyć się do jednego kraju.

W dyskusji, jaka się rozwinęła po referatach wzięło udział wielu delegatów.

We wtorek kongres powziął uchwałę, domagającą się rzeczywistego wprowadzenia na całym świecie 8-mio godzinnego dnia pracy bez zezwolenia na niusprawiedliwione godziny dodatkowe. Rezolucja domaga się również znacznej redukcji 8-mio godzinnego maksimum czasu pracy przy zajęciach specjalnie niezdrowych i wymagających wielkiego natężenia.

Z giełdy.

— GIEŁDA KRAKOWSKA z 26 bm. (w nawiasie kursy z 25 bm.) Bank Zw. Sp. Zar. 7.10, Zieleniewski 11, (11.10) Potęga 14.25, Krakus 0.38 Chybie 4.10.

Dolar nadal ma tendencję zniżkową, płacono za gotówkę 6.10—6, za czeki 5.90.

Giełda warszawska z dnia 26 b. m. (PAT.) Cyfry w złotych. Dolary Stanów Zjedn. tranz. 5·17, bony złote — — pożyczka złota 70·— miljonówka — — pożyczka dolarowa 75·77

Czeki: Belgja tranz. 23·41. Holandja tranz. 209·40 Londyn tran. 25·25. Nowy Jork tranz 517·— Paryż tranz. 24·46, Praga tranz. 15·41, Szwajcarja tranz. 101·05 Wiedeń tranz. 73·10, Włochy tranz. 19·42

Giełda warszawska z dnia 26 b. m. (PAT) **Akcje.** Cyfry w złotych. Bank Małopolski Kraków 0·2, Bank Przemysłowy Lwów 0·20, Bank Zw. Sp. Zar. Poznań 7— Puls 0·28, Wild 2·10, Cukier Warszawa 2·05, Cegielski 0·32, Ursus 1·10, Parowozy 0·40, Zawiercie 7·95 Żegluga 0·19, Polska nafta 0·49, Siła i Światło 0·24 Chmielów 0·40, Starachowice 1·40, Pocisk 1·30, Zieleniewski 11·—, Żyrardów 6·75, Chodorów 3·05.

Giełda wiedeńska z dnia 26 b. m. (PAT) **Dewizy.** Amsterdam 28575, Zagrzeb i Belgrad 1266 Berlin 16868, Bruksela 3204, Budapeszt 9955, Bukareszt 358, Chrystania 15680, Kopenhaga 17140, Londyn 3444, Madryt 10210, Medjolan 2634, Nowy Jork 70855, Paryż 3308, Praga 21—, Sofja 510, Sztokholm 19055, Warszawa 120·15—121,05 Zurych 13725, Dolary 708·55, Belgijskie 3·75 bułgarskie 515—, duńskie 15510 marki niemieckie 16810, angielskie 3437, francuskie 3338, holenderskie 28430, włoskie 2636, jugosłowiańskie 1266, norweskie 1265 polskie 1725, rumuńskie 361, szwedzkie 18850 szwajcarskie 13705 hiszpańskie 10100. czeskie 20·98, węgierskie 1010 tureckie 37200.

Akcje: Zieleniewski 137,— Silesja 8·1 Danto 171 Gal. Karpaty 115, Galicja 900, Siersza 8·60 Bank Małopolski 42 Bank Hipot. 6·4 Tepege 85—

Papiery lokacyjne. Austr. renta kor. 2·2, renta lutowa [illegible], losy tureckie 457·—, bodenkredit 182·— austr. zakł. kred. 1·0— koleje austr. 81

Zurych, 26. 8 PAT. Paryż 24.15, Londyn 25.07, Nowy Jork 5.16 eBlgja 23.37, Włochy 19.30, Hiszpanja 84.35, Holandja 208, Berlin 1.22.8, Wiedeń 72.75, Sztokholm 138.80, Oslo 99.75, Kopenhaga 124.95, Sofja 3.75, Praga 15.30, Warszawa 87.50, Budapeszt 0.72.5, Białogród 9.22 i pół, Ateny 7.90 Konstantynopol 3.02, Bukareszt 2.60, Helsingfors 13, Buenos Aires 208.25. Tendencja ustalona.

Litwa zgadza się na spław drzewa polskiego na Niemnie

Podjęcie rokowań polsko-litewskich w Kopenhadze.

Królewiec, 26. 8 PAT. Litewski prezes rady ministrów Petrulis udzielił wywiadu prasie kowieńskiej w sprawie spławu po Niemnie. Prezes Petrulis oświadczył między innymi, że rząd litewski w roku ub. udzielił koncesji na spław firmom litewskim i jednej angielskiej, lecz wskutek obstrukcji ze strony polskiej koncesje te nie zostały wykorzystane. W tym roku opracowano przepisy co do spławu po Niemnie, które trzeba jednak będzie skoordynować z przepisami polskiemi, oraz omówić szereg kwestyj technicznych, jak miejsc kontroli, dokumentów, komunikacji pocztowej, telegraficznej i td. W tych dniach poseł polski w Berlinie Olszewski wręczył posłowi litewskiemu Sidikausowi notę, wyrażającą życzenie rozpoczęcia bezpośrednich rokowań w sprawie spławu. Propozycja ta została przyjęta na litewskiej radzie ministrów i spotkanie ustalono na 31 sierpnia w Kopenhadze. W skład delegacji litewskiej wejdzie poseł litewski w Berlinie Sidikaus. Delegacja otrzymała instrukcje ścisłego trzymania się konwencji kłajpedzkiej. Litwa chce dopuścić na swoje terytorjum polskich kupców drzewnych i zezwolić na używanie przez nich poczty, telegrafów i telefonów. Prócz tego trzeba będzie omówić stosunki konsularne. Litwa zgadza się na oddanie reprezentacji konsularnej Polski trzeciemu państwu, przyczem przy konsulacie obcym urzędowałby urzędnik polski. Rokowań polityeznych w Kopenhadze nie będzie. Spław drzewa będzie mógł być dokonywany również przez Niemców i Rosjan.

Sprawa międzysojuszniczego wyrównania długów idzie opornie

Paryż, 26. 8 PAT. „Matin" donosi z Londynu, że Hughton poinformował prywatnie Caillaux, że komisja amerykańska dla konsolidacji długów oczekuje od Francji rocznych opłat długów francuskich w wysokości 3 i pół procent całego długu Francji wobec Stanów Zjednoczonych.

NIEWIARA W POROZUMIENIE.

Paryż, 26. 8 PAT. Komentując spotkanie Caillaux z Churchillem dzienniki wyrażają przekonanie, że dojście do definitywnego porozumienia francusko-angielskiego w chwili obecnej jest mało prawdopodobne. Pertraktacje bieżące nie stanowią nic więcej jak pożyteczny początek. Nieporozumienie — zdaniem dzienników — polega na tem, że Anglja w chwili obecnej nie jest zdecydowana akceptować częściowej spłaty długów francuskich z kwot pochodzących z opłat dokonywanych według planu Davesa i wyrażają zdziwienie z tego powodu, gdyż Anglja właśnie nalegała na Francję na uznanie wymienionego powyżej planu Davesa.

Paryż, 26. 8 PAT. „Journal" ocenia sytuację jako wysoce paradoksalną z tego względu, że Francja — zdaniem dziennika — zmuszona jest wzbudzać zaufanie Anglji w skuteczność planu Davesa, którego autorami w dużej mierze byli sami Anglicy. „Excelsior" twierdzi, że nieufność Anglji nie stanowi dobrej wróżby co do sumienności wykonania przez Rzeszę planu Davesa. Dziennik stwierdza, że opóźnienie definitywnego porozumienia angielsko francuskiego o sześć miesięcy, a nawet o rok będzie mniej dla sprawy szkodliwe, aniżeli obciążenie już dzisiaj Francji zobowiązaniami, którychby ona nie mogła wytrzymać.

Targi wrocławskie

Wrocław, 26. 8 PAT. Wolf donosi, że mimo różnic między Polską a Niemcami, polskie koła gospodarcze interesują się jesiennymi targami we Wrocławiu, które odbędą się tam między 6—8 września. Niemieckie ministerstwo spraw zagranicznych upoważniło wobec tego swoje konsulaty do wydawania zwiedzającym targi wiz wjazdowych na trzy tygodnie. Rząd polski ze swej strony zezwolił na wydawanie paszportów kupieckich od 9—20-dniowych za opłatą 20 złotych.

Rokowania francusko-ang. podstawą do dalszych pertraktacji

(Telegram własny „Nowego Dziennika")

Londyn, 26 8 (L) Caillaux odbył dziś prócz konferencji z Churchilem też konferencję z min. spraw zagr. Chamberlainem. Liczą się tu z tem, że rokowania w sprawie uregulowania długu francuskiego nie zostaną definitywnie zokończone, tylko na podstawie wyniku obecnych rokowań zostaną przedłożone nowe propozycje francuskie. Już zatem obecnie można powiedzieć, że obecne rokowania są tylko podstawą do dalszych pertraktacji.

Anglja okazała dziś znaczne ustępstwa wobec Francji, co wywołało w St. Zjednoczonych bardzo silne zaniepokojenie. Ambasador amerykański w Londynie oświadczył, że już obecnie wynik rokowań francusko-angielskich wywołuje zaniepokojenie w Stanach Zjednoczonych, bo Anglja czyni tego rodzaju ustępstwa Francji, że ta na tej podstawie będzie się domagała ulg od Stanów Zjednoczonych.

Nadzwyczajne zainteresowanie w St. Zjedn. rokowaniami londyńskiemi

Waszyngton. 26 8. PAT. „United Press". Tutejsze koła polityczne, śledzą z nadzwyczajną uwagą rokowania Caillaux w Londynie. Oczekują ostrej opozycji w parlamencie francuskim, jakikolwiek rezultat wyniknie z rokowań londyńskich. Nie jest wykluczony upadek gabinetu francuskiego, co opóźniłoby francusko-amerykańskie rokowania w sprawie długu na czas nieograniczony. Sądzą, że umowa między Francją a Anglją, jakkolwiek ona będzie, wpłynie niepomyślnie na rokowania amerykańsko-francuskie, ponieważ zmniejszy ona zdolność płatniczą Francji. Stany Zjednoczone domagają się nietylko równego traktowania z Anglją, lecz jeszcze większej zapłaty, ponieważ były one uczestnikiem wojny, a nie sprzymierzeńcem.

Stanowisko Niemiec wobec odpowiedzi francuskiej

Zgoda Niemiec na dalsze pertraktacje. — Przygotowania do konferencji

Berlin, 26. 8 (T.) Niemiecka rada gabinetowa obradowała dziś w dalszym ciągu nad odpowiedzią francuską. Jak się dowiaduję, gabinet zadecydował że podobnie, jak rząd francuski uważa obecną odpowiedź francuską za zakończenie dyskusji pisemnej w sprawie paktu gwarancyjnego, zapoczątkowanej notą niemiecką z ub. r. Przedstawicielom niemieckim w Londynie, Paryżu i Rzymie polecono potwierdzić odbiór odpowiedzi i oświadczyć gotowość rządu niemieckiego do bezpośrednich rokowań ze sprzymierzonymi.

Oddział prawny niemieckiego urzędu spraw zagranicznych i jego kierownik tajny radca Gaus otrzymał polecenie przygotowania odpowiednich materjałów dla przygotowania rokowań. Radca Gaus uda się w tych dniach do Londynu i wejdzie tam w kontakt z prawnikami sprzymierzonych, aby przygotować jurydyczne prace przedwstępne do przyszłej konferencji.

Odpowiedź francuska zostanie ogłoszona we czwartek rano.

Rychłe podjęcie rokowań o pakt bezpieczeństwa

Londyn, 26. 8 PAT. Dyplomatyczny sprawozdawca „Daily Telegraph" dowiaduje się, że zwłokę w doręczeniu rządowi niemieckiemu odpowiedzi francuskiej, przypisać należy wschodnim aljantom, którzy tekst odpowiedzi poddali bardzo starannym badaniom. Spodziewają się tu, że rząd berliński jeszcze w tym miesiącu wyśle rzeczoznawców dyplomatycznych prawniczych do Londynu celem wymiany zdań z angielskimi i belgijskimi rzeczoznawcami w sprawie formy paktu bezpieczeństwa. Rokowania tych rzeczoznawców nie miałby charakteru obowiązującego.

Trudne położenie Francji w Syrji

(Telegram własny „Nowego Dziennika")

Wiedeń, 26. 8 (D.) Z Londynu donoszą: Położenie wojsk francuskich w Syrji jest bardzo trudne. Powstańcy nadal zagrażają Damaszkowi. Tureccy oficerowie mieli stanąć na czele Druzów. Według doniesień z Jerozolimy, wojska francuskie opóźniły Hauran i cofnęły się na pozycje w okolicy Damaszku.

Spór polsko-niem. o zakłady chorzowskie

Decyzja międzynarodowego Trybunału rozjemczego.

Haga. 26 8. PAT. W wielkiej sali Pałacu sprawiedliwości ogłoszoną dziś została decyzja pełnego międzynar. Trybunału rozjemczego co do sporu polsko-niemieckiego dotyczącego fabryki związków azotowych w Chorzowie. Decyzja ta uznaje kompetencje międzynarodowego trybunału sprawiedliwości a wyrok tego nie przesądza meritum sporu.

Zażegnanie groźby strejku powszechnego w Warszawie

Zakończenie strejku metalowców.

Warszawa, 26. 8 Sin. Dziś odbyła się konferencja przedstawicieli przemysłu metalurgicznego z delegacją robotników-metalowców. Na konferencji doszło do porozumienia w ten sposób, że przemysłowcy zgodzili się na 10% podwyżkę zarobków robotniczych, którą to podwyżkę robotnicy przyjęli. Wobec tego strejk metalowców został zażegnany, a tak strejk powszechny. Wśród pewnej części robotnicze zostało zażegnane niebezpieczeństwo wybuchu tników, zgrupowanych w t. zw. „bloku" panuje niezadowolenie z powodu zgody delegatów robotniczych na podwyżkę 10%. Grupa ta urządziła w czasie konferencji w min. pracy demonstrację.

Zakaz zagranicznych przesyłek pieniężnych

Warszawa, 26. 8 Sin. Dowiaduję się, że ministerjum skarbu zwróciło się do generalnej dyrekcji poczt z żądaniem by odtąd urzędy pocztowe na całym terenie Rzeczypospolitej nie przyjmowały żadnych przesyłek pieniężnych zagranicę. Wyjątek stanowić mają tylko przesyłki czerwońców i marek niemieckich.

Konferencja Piasta i ósemki

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 26. 8 Sin. Z powodu sytuacji gospodarczej, która może wywołać pewne powikłania polityczne, odbędzie się w tych dniach konferencja prezydjum stronnictwa Piasta i byłej ósemki.

Nieudała „manifestacja" komunistyczna przed konsulatem polskim w Paryżu

Paryż, 26. 8 PAT. Około 100 młodych komunistów usiłowało wczoraj manifestować przed lokalem konsulatu polskiego. Na widok policji manifestanci rozproszyli się.

Policja paryska zaatakowała strejkujących bankowców

(Telegram własny „Nowego Dziennika")

Paryż, 26. 8 (K.) Na jednym z dworców kolejl podziemnych zaatakowała policja zebranych tam strejkujących urzędników bankowych białą bronią. Szereg osób, między tymi kobiety zostało poranionych.

Organizacja urzędników bankowych wydała ostry protest przeciw temu napadowi policji na bezbronnych.

Obligacje niem. kolei jako zabezpieczenie pożyczki dla Niemiec

Londyn, 26. 8 PAT. Wczoraj do aerodromu w Croydon przyleciał aeroplan niemiecki systemu Junker. Aeroplan ten przywiózł z Berlina obligacje niemieckie, opiewające na sumę 9,600.000 ft. szt. Suma ta stanowi część zabezpieczenia przez Bank Rzeszy pożyczki udzielonej Niemcom, z tytułu planu Davesa. Obligacje w oryginalnem opakowaniu, opatrzone pieczęciami Banku Rzeszy, przewieziono pod silną eskortą policji do Banku Angielskiego. Zawartość paczek sprawdzona zostanie dziś w obecności dwóch przedstawicieli do spraw zobowiązań niemieckich, którzy przybyli z tym transportem z Berlina. „Junker" nowego typu aeroplan, zawitał po raz pierwszy do Anglji, to też był przedmiotem znacznego zainteresowania. Aeroplan odleci dziś rano z Croydon do Berlina, skąd przywiezie nowy transport obligacyj niemieckich.

Podróż prezydenta Banku Rzeszy do St. Zjedn.

Berlin, 26. 8 PAT. Prezydent Banku Rzeszy dr Schacht zaprzecza doniesieniom, jakoby podróż jego do Ameryki była w związku z nowemi rokowaniami o kredyty.

Międzynarodowy Kongres socjalistyczny

Marsylja, 26. 8 PAT. Wolff. W jednej z komisji międzynarodowego kongresu socjalistów przyszło między czechosłowacką delegacją, a delegacją niemiecką z Czechosłowacji do konfliktu. Delegacja niemiecka mianowicie rozdawała wśród uczestników kongresu pisma ulotne, atakujące politykę we wnętrzna Czechosłowacji. Delegacja czechosłowacka zaprotestowała w prezydjum kongresu przeciwko temu postępowaniu.

10 turystów zasypanych w grocie alpejskiej

Medjolan, 26. 8 PAT. Julijski klub alpejski z Trjestu otrzymał wczoraj zawiadomienie, że w grocie podziemnej w miejscowości Pinguente w Istrji, zostało 10 jego członków zasypanych. Turyści ci zwiedzali grotę o głębokości przeszło 430 metrów.

Zdziczenie obyczajów w Rumunji

Do miasta Belzi w Rumunji przybyła grupa antysemitów. Grupa ta oblała naftą dach miejscowej synagogi żydowskiej i podpaliła ją. Pożar udało się ugasić. Władze aresztowały jednego z podpalaczy, ucznia 6-ej klasy gimnazjalnej.

Kronika telegraficzna

Bukareszt, 26. 8 PAT. Wybory do izb rolniczych odbyły się w zupełnym spokoju.

Bukareszt, 26. 8 PAT. Rozpoczął się w Kiszyniewie proces przeciwko sprawcom rozruchów bolszewickich w Tatarbunar.

Warszawa, 26 .8 PAT. Wiadomość, która się ukazała w jednem z pism warszawskich o odroczeniu konferencji państw bałtyckich w Genewie jest bezpodstawna.

KOTWICA ZNAK TOWAROWY

Fabryka ALTESSE-WISŁA S. A. Kraków

zawiadamia, że z dniem 1-go lipca br. **uruchomiła oddział wyrobów wszelkich artykułów piśmiennych** a wszczególności: **notesów** w oprawie skórzanej i płóciennej, **bruljonów** w okładkach sztywnych i miękkich, **bloków i zeszytów rysunkowych (papier rysunkowy specjalnie klejony i trwały) oraz wielką introligatornię** wyposażoną w nowoczesne urządzenia techniczne.
Na życzenia wysyłamy prospekty i cennik.

KOTWICA ZNAK TOWAROWY

KREM

FASCINATA

WYDELIKATNIA CERĘ

1700

Dla uczniów (uczenie) mieszkanie z utrzymaniem przy intel. rodzinie. Zgłoszenia pod „Dietla“ do Adm. N. Dz.

Poszukuje się

samodzielnej korespondentki

polsko-niemieckiej ze znajomością księgowości. Reflektuje się tylko na pierwszorzędną siłę. Zgłoszenia do firmy B. URBACH i Ska, Krakowska 26.

Mieszkanie z utrzymaniem

(rytualne) — piękny **pokój z balkonem**, doborowa kuchnia, dla młodego pana lub pani. Zgł. pod „Komfort“ do Ad. N. Dz

---

FORTEPIANY
PIANINA
FISHARMONIE

Skład

HELENA SMOLARSKA

Kraków

Szewska 9. Tel. 4365

Sprzedaż na raty do 10 miesięcy
Wybór olbrzymi

Drobne ogłoszenia

Studenci (żyd.) klas wyższych znajdą przy intel osobie mieszkanie z utrzymaniem. Zgłoszenia Steif, Wolnica 4, of. 653

Okazyjnie do sprzedania mało używany kompletny garnitur klubowy i obraz Malczewskiego. „Fenomen“, Podgórze. Brodzińskiego 3 od 9—12

Wiedeńczyk załatwia wszelkie interesa dla kupców we Wiedniu na dogodnych warunkach. Zgłoszenia pod „Zamieszkały w Krakowie“ do Adm. N. Dz.

Panienki od lat 12 znajdą umieszczenie z utrzymaniem przy inteligentnej rodzinie. Troskliwa opieka zapewniona, ewent. pomoc w nauce. Wiadomość: Korngold, Bocheńska 8/I.

Korespondent francuski

ze znajomością języka niemieckiego i buchalterji, poszukuje posady (ewent. na pół dnia). Zgłoszenia pod „Francuskie“ do Adm N. Dz

---

TARGI WROCŁAWSKIE

6—8 września 1925

największe targi towarowe wsch. Europy.

Legitymacje bezpłatne.

Zniżki 50 procent wizy paszportowej.

Wszelkie informacje — prospekty oraz wykazy wolnych mieszkań podaje:

Urząd Targów — Wrocław.

Dwa razy w tygodniu

informuje o żywotnych przejawach **zbiorowego życia żydowskiego** organ centralny syonistów niemieckich

DIE JÜDISCHE RUNDSCHAU

Korespondenci w Palestynie i we wszystkich innych ośrodkach żydowskich informują o całokształcie żydowskiego życia.
Teoretyczne przesłanki i zasadnicze zagadnienia syonizmu i kwestyi żydowskiej, omawiane są przez najlepszych publicystów żydowskich.

Abonować można
w Expedition der „Jüdischen Rundschau“ Berlin W. 15, Meinekestr. 10.

Abonament dla Polski wynosi zł 7·— kwartalnie. Wpłacać można czekiem PKO. Warszawa na konto Nr. 190.706.

„Jüdische Rundschau“
Redakcya i Wydawnictwo, Berlin W. 15, Meinekestr. 15.

Reklama dźwignią handlu.

SUCHE SOSNOWE DRZEWO OPAŁOWE

dostarczę zaraz wagonowo w każdej ilości.

Zgłoszenia do Admin. Nowego Dzien. pod **„OPAŁ“.**

SKRZYNIE

wszelakiego rodzaju i według zamówionych wymiarów wyrabia i dostarcza wagonowo po cenach konkurencyjnych firma

WEINFELD I BLATT, LWOW
Tartak parowy „Krzyż“ w Tarnowie.

Do egzam. z IV. r. praw, egzam. adwokackiego i do praktyki zastosowany **„Zarys prawa egzekucyjnego** w Małopolsce z uwzgl. ustawod innych dzielnic“ polecony przez profesora uniw. i reskr. prez. sądu apel., uzupełniony został **dodatkiem z r. 1925** uwzgl. wszelkie zmiany w ustawod. Ułatwia bardzo naukę i czyni już zbyteczną osobną naukę kodeksu drd. egz. Cena zł [illegible]. Do nabycia za zal. lub uprz. nadesł. ceny z kosztami przesyłki 50 gr. u autora: Jakóba Dywera, sędziego okręgowego w Złoczowie.

LOKAL FRONTOWY

4 pokoje, przedpokój, t. p. telefon (najruchliwsza dzielnica) — nadający się na biuro, sklep i t. p.

do wynajęcia

od zaraz. Zgłoszenia pod „Natychmiast“ do Administracji Nowego Dziennika.

NOWA DRUKARNIA DZIENNIKOWA

TELEFON 279. **W KRAKOWIE, UL. ORZESZKOWEJ L. 7.** **TELEFON 279.**

przyjmuje wszelkie zamówienia w zakres drukarstwa wchodzące — w szczególności druki bankowe, kupieckie, przemysłowe, reklamowe, czasopisma i dzieła wykonując takowe starannie, szybko i po cenach umiarkowanych.

Redaktor naczelny Dr. W. Berkelhammer. — Redaktor odpow. Dawid Laser. — Nowa Drukarnia Dziennikowa, Kraków, Orzeszkowej 7